

Stanowisko

Strony Samorządowej KWRiST w sprawie działań naprawczych w gminie Ostrowice

W ostatnim czasie ponownie pojawiła się zapowiedź likwidacji gminy Ostrowice poprzez jej połączenie z gminą Drawsko Pomorskie. Poprzednio taki zamysł został sformułowany przez ówczesnego wojewodę zachodniopomorskiego w roku 2015.

1. Strona Samorządowa Komisji zauważa, że użycie terminu „likwidacja” w stosunku do gminy – podstawowej jednostki samorządu terytorialnego, zdefiniowanej jako jej mieszkańcy oraz terytorium – jest niefortunne. W świetle art. 4 usg „Rada Ministrów tworzy, łączy, dzieli i znosi gminy oraz ustala ich granice”. Zgodnie z przepisami ustawy decyzje rządu w tych sprawach podlegają konsultacjom z zainteresowanymi, przede wszystkim z mieszkańcami jednostek podziału terytorialnego, których dotyczą zmiany. Włączeniu Ostrowic stanowczo sprzeciwiają się organy gminy Drawsko Pomorskie, która musiałaby przejąć również długi i problemy znoszonej gminy. Mieszkańcy obu gmin na razie w ogóle nie byli konsultowani.
2. Sytuacja, w której znalazły się Ostrowice, była następstwem zbiegu różnych okoliczności, z których zarządzanie finansami gminy było tylko jedną z przyczyn stanu jej finansów. Co najmniej taka sama odpowiedzialność spoczywa na zachodniopomorskiej Regionalnej Izbie Obrachunkowej, która dopiero po kilku latach zareagowała stanowczo na tę sytuację, w momencie, gdy zadłużenie wynosiło 240 % rocznego budżetu. Sądzimy, że najwłaściwszym obecnie rozwiązaniem, poprzedzającym inne decyzje, powinno być możliwie szybkie oddłużenie gminy. W kraju, w którym na oddłużanie nieefektywnie zarządzanych szpitali czy kopalni przeznaczono miliardy złotych, można znaleźć wielokrotnie mniejszą kwotę na oddłużenie gminy, zwłaszcza że jest to sytuacja absolutnie jednostkowa, incydentalna. Istnieją też instrumenty i procedury prawne, których przestrzeganie zabezpieczy społeczność Ostrowic przed ponownym zagrożeniem.
3. Następne decyzje powinny być poprzedzone najpierw rzetelnymi analizami uwarunkowań, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy (ustalenie i zmiana granic gmin dokonywane są w sposób zapewniający gminie terytorium możliwie jednorodne ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz zapewniający zdolność wykonywania zadań publicznych), a następnie szerokimi konsultacjami ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami.

Warszawa, 30 sierpnia 2017 r.